

ЕФЕКТИВНІСТЬ РЕМІНЕРАЛІЗУЮЧОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ ПОЧАТКОВИХ ФОРМАХ КАРІЕСУ ПОСТІЙНИХ ЗУБІВ У ОСІБ МОЛОДОГО ВІКУ ЯКІ ПОСТІЙНО ПРОЖИВАЮТЬ В УМОВАХ БІОГЕОДЕФІЦИТУ ФТОРУ ТА ЙОДУ З ТОЧКИ ЗОРУ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІАГНОСТИКИ

Васько А.А.

Ужгородський національний університет

Ранжування методів діагностики карієсу за їх ефективністю. Визначення найбільш доцільних методів лікування початкового карієсу гострого та хронічного перебігу з погляду біологічної доцільності та мінімальної інвазивності. Вибір оптимального, раціонального та біологічно доцільного методу лікування початкового карієсу гострого та хронічного перебігу в осіб, що проживають в ендемічній зоні з дефіцитом фтору та йоду у воді та продуктах харчування. Ефективність ремінералізуючої терапії проведеної препаратом Bifluorid 12 (VOCO) в амбулаторних умовах. Ефективність препарату Remin pro (VOCO), що використовувався в домашніх умовах.

Ключові слова: методи діагностики карієсу, дитяча стоматологія, карієс, ремінералізуюча терапія, ефективність ремінералізуючої терапії.

Актуальність теми: не зважаючи на значний розвиток методів діагностики карієсу, проблема визначення діагнозу в осіб молодого віку залишається не вирішеною [4, 5, 11]. Висока доля похибок при діагностиці призводить до помилок у лікуванні [2, 6, 7], що тягне за собою значу поширеність вторинного карієсу, ускладнень карієсу та ранню втрату зубів внаслідок руйнування коронок зубів [8, 10, 12]. Отже актуальність теми обумовлена кількома факторами. По-перше місто Ужгород, в якому проводилось дослідження, знаходиться в ендемічній зоні з значним дефіцитом фтору та йоду [1, 2, 4, 6]. По-друге – поширеність карієсу становить від 92 до 98% [1, 3, 5, 7]. І по-третє – при лікуванні початкового карієсу пріоритетом буде найменш інвазивний метод з мінімальним препаруванням поверхні зуба, або ж взагалі без препарування [8, 9, 10].

Мета дослідження. Визначити найбільш оптимальні методи лікування початкового карієсу в залежності від клінічної картини та даних діагностичних досліджень.

Методи і матеріали. Було проведено стоматологічний огляд учнів загальноосвітньої школи № 20 міста Ужгород. Загалом оглянуто 494 дитини віком з 7 по 17 років (242 хлопчики та 252 дівчинки).

Результати дослідження та їх обговорення. При проведенні стоматологічного огляду школярів 494 дітей 7-17ти річного віку (242 хлопчики та 252 дівчинки).

Серед обстежуваних осіб 7-11 років інтенсивність карієсу складає $12,2 \pm 1,2$. Для 12-17ти річних обстежуваних цей показник становить $11,2 \pm 1,2$. Гендерної відмінності серед показників не спостерігалось. Данні показники свідчать про високий ступінь інтенсивності карієсу в обстежуваних групі. Серед обстежуваних осіб були вибрані тільки ті, у яких карієс розміщувався на вестибулярній поверхні фронтальної групи зубів.

Гострий початковий карієс постійних зубів був діагностований у 56 обстежуваних, що становить 11,3% від загальної кількості. (табл. 1).

Найбільш інформативними були зондування, термодіагностика, метод висушування поверхні емалі, вітальне фарбування та люмінесцентна діагностика, за допомогою цих методів діагноз був вірним у 100% випадків. Огляд був досить інформативним, і відсоток правильно поставленого діагнозу за допомогою цього методу склав 71%. Правильний

діагноз за допомогою транслюмінісцентної діагностики був визначений у 34% випадків.

Таблиця 1

Розподіл ефективності методів діагностики гострого початкового карієсу постійних зубів

	Хлопчиків (n=56)		Дівчаток (n=56)		Разом (n=112)	
	абс.	%	абс.	%	абс.	%
Огляд	40	71	40	71	80	71
Зондування	56	100	56	100	112	100
Термодіагностика	56	100	56	100	112	100
Метод висушування поверхні емалі	56	100	56	100	112	100
Вітальне фарбування	56	100	56	100	112	100
Люмінесцентна діагностика	56	100	56	100	112	100
Транслюмінісцентна діагностика	20	36	18	32	38	34

Хронічний початковий карієс постійних зубів визначили у 57 обстежених, що становить 11,5% від загальної кількості. (табл. 2).

Таблиця 2

Розподіл ефективності методів діагностики хронічного початкового карієсу постійних зубів

	Хлопчиків (n=56)		Дівчаток (n=58)		Разом (n=114)	
	абс.	%	абс.	%	абс.	%
Огляд	52	93	56	97	108	95
Зондування	42	75	44	76	86	75
Термодіагностика	56	100	58	100	114	100
Метод висушування поверхні емалі	56	100	58	100	114	100
Вітальне фарбування	56	100	58	100	114	100
Люмінесцентна діагностика	56	100	58	100	114	100
Транслюмінісцентна діагностика	32	57	34	59	66	58

При діагностуванні за допомогою термодіагностики, методу висушування емалі, вітального фарбування та люмінесцентної діагностики правильний діагноз був визначений у 100% випадках. Огляд був

вірним у 95% випадків, а зондування – у 75%. Транслюмінесцентна діагностика дала вірний результат у 58% випадків.

Гострий поверхневий карієс постійних зубів діагностовано у 108 обстежених (21,8% від загальної кількості). (табл. 3).

Таблиця 3

Розподіл ефективності методів діагностики гострого поверхневого карієсу постійних зубів

	Хлопчиків (n=54)		Дівчаток (n=54)		Разом (n=108)	
	абс.	%	абс.	%	абс.	%
Огляд	54	100	54	100	108	100
Зондування	54	100	54	100	108	100
Термодіагностика	54	100	54	100	108	100
Метод висушування поверхні емалі	54	100	54	100	108	100
Вітальне фарбування	54	100	54	100	108	100
Люмінесцентна діагностика	54	100	54	100	108	100
Транслюмінесцентна діагностика	26	48	30	56	56	52

За допомогою огляду, зондування, термодіагностики, методу висушування емалі, вітального фарбування та люмінесцентної діагностики було отримано 100% правильний діагноз. За допомогою транслюмінесцентної діагностики правильний діагноз визначили у 52% випадків.

Хронічний поверхневий карієс постійних зубів буд діагностований у 104 школярів, що складає 21% (табл. 4).

Таблиця 4

Розподіл ефективності методів діагностики хронічного поверхневого карієсу постійних зубів

	Хлопчиків (n=50)		Дівчаток (n=54)		Разом (n=104)	
	абс.	%	абс.	%	абс.	%
Огляд	50	100	54	100	104	100
Зондування	50	100	54	100	104	100
Термодіагностика	42	84	50	81	86	83
Метод висушування поверхні емалі	50	100	54	100	104	100
Вітальне фарбування	50	100	54	100	104	100
Люмінесцентна діагностика	50	100	54	100	104	100
Транслюмінесцентна діагностика	6	12	8	15	14	13

Найбільш ефективними для діагностування виявились огляд, зондування, метод висушування поверхні емалі, вітальне фарбування та люмінесцентна діагностика. Їх ефективність складала 100%. Термодіагностика була вірною в 83%, а транслюмінесцентна діагностика була ефективною у 13% випадків.

При діагностиці уражень нами спостерігались ділянки демінералізації на поверхні зубів. Зондування, безболісне, шорохувате, зонд затримується, застрягає. Термодіагностика негативна або слабо позитивна. Метод висушування поверхні емалі дав чітку картину, де патологічно змінені тканини після висушування втратили блиск, стали більш помітними на фоні незміненої емалі. Вітальне фарбування

за допомогою карієс маркеру позитивне. Люмінесцентна діагностика дає змогу верифікувати діагноз, та провести диференційну діагностику початкового карієсу з не каріозними ураженнями зубів.

Серед всіх обстежених нами були вибрані 214 школярів у яких визначили гострий і хронічний початковий карієс та гострий і хронічний поверхневий карієс.

Поверхневий карієс був визначений у 112 школярів (55 хлопчиків та 57 дівчаток) (табл. 7). Так, як при поверхневому карієсі вже спостерігається ураження та дефект тканин, то лікування цих пацієнтів полягало в механічній некретомії з подальшим пломбуванням порожнини матеріалом estelite sigma quick.

Початковий карієс був діагностований у 102 обстежуваних (50 хлопчиків та 52 дівчинки) (табл. 8)

Цю групу було розділено на дві групи по 51 пацієнту (25 хлопчиків та 26 дівчаток) в кожній з них. Пацієнтам групи № 1 було проведено лікування початкового карієсу шляхом покриття уражених ділянок препаратом Bifluorid 12 (VOCO) Німеччина. Групі № 2 було призначено лікування за допомогою пасти Remin pro (VOCO) Німеччина.

Результати досліджень та їх ефективність визначали через 3 місяці. (табл. 5, 6)

Таблиця 5

Результати лікування аплікаціями Bifluorid 12 (VOCO) Німеччина

	Хлопчики (n=25)		Дівчатка (n=26)		Всього (n=51)	
	абс.	%	абс.	%	абс.	%
Повністю відновлена поверхня зуба	24	96	25	96	49	96
Незначні ділянки ремінералізації	1	4	1	4	2	4
Відсутність ефекту від лікування	0	0	0	0	0	0

Таблиця 6

Результати лікування аплікаціями Remin pro (VOCO) Німеччина

	Хлопчики (n=25)		Дівчатка (n=26)		Всього (n=51)	
	абс.	%	абс.	%	абс.	%
Повністю відновлена поверхня зуба	15	60	17	65	32	62
Незначні ділянки ремінералізації	7	28	5	19	12	24
Відсутність ефекту від лікування	4	16	3	12	7	14

Висновки. За результатами проведених досліджень визначили, що препарат Bifluorid 12 (VOCO) Німеччина, що застосовувався в групі № 1, був ефективним у 90% випадках, відносно ефективним у 4%. Натомість Remin pro (VOCO) Німеччина, що використовували пацієнти з групи № 2 був ефективним всього у 62% випадків, відносно ефективним у 24% і неефективним – у 14% випадків. Дані результати можна пояснити методологією застосування препаратів для ремінералізуючої терапії. Так препарат Bifluorid 12 застосовується лише лікарем на амбулаторному прийомі, а препарат Remin pro застосовується пацієнтом без нагляду лікаря в домашніх умовах, що значно впливає на результат лікування.

Список літератури:

1. Клітинська О. В. Аналіз поширеності карієсу у дітей дошкільного віку міста Ужгорода / О. В. Клітинська, Е. Й. Дячук // Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання стоматології сьогодення». – Тернопіль. – 2010. – С. 24-25.
2. Лемко И. С. К вопросу природных биогеохимических провинций в регионах с наличием минеральных вод / И. С. Лемко, Л. П. Киртич, Л. В. Дичка // «Биометеорология человека»: Материалы конгресса. – Санкт-Петербург, 2010. – С. 128-129.
3. Crispian Scully / Color atlas of oral diseases in children and adolescents TMIPL 2011. – P. 127.
4. Laura Mitchel. OXFORD Handbook of clinical Dentistry / Fifth edition / Laura Mitchel, David A. Mitchel with contributions from Lorna McCaul. – 2009. – P. 775.
5. Петрова В. И. Актуальные вопросы современной стоматологии: Материалы конференции, посвященной 75-летию Волгоградского государственного медицинского университета, 45-летию кафедры терапевтической стоматологии и 40-летию кафедры ортопедической стоматологии / Под общ. ред. акад. В. И. Петрова. – Волгоград: ООО «Бланк», 2010. – 248 с.: илл. – Том № 67.
6. Антонова А. А. Карієс зубів у дітей в умовах мікроелементозів хабаровського краю: патогенез, профілактика: автореф. дис. на соискание наук. степени док.мед.наук: 14.01.22 «Стоматология» / А. А. Антонова. – Омск, 2006. – 40 с.
7. Аврамова О. Г. Фиссурный кариес: проблемы и пути их решения / О. Г. Аврамова, С. С. Муравьева // Стоматологический вестник. – 2006. – № 11. – С. 34-38.
8. Беличенко Юрій Миколайович. Клініко-лабораторне обґрунтування вибору засобів профілактики карієсу зубів у підлітків Криму: Дис. ... канд. наук: 14.01.22 – 2008.
9. Тищенко М. А. Концепция минимальной интервенции в стоматологии / М. А. Тищенко // Современные наукоемкие технологии. – № 5. – 2008 – С. 23-25.
10. Тирса Олег Вікторович. Підвищення ефективності застосування засобів первинної профілактики карієсу зубів у дітей: дис. ... канд. мед. наук: 14.01.22 / Національний медичний ун-т ім. О. О. Богомольця. – К., 2005.
11. Клітинська О. В. Особливості стану та корекції стоматологічного здоров'я у дітей з хронічними формами захворювань верхнього відділу травного каналу: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мед. наук / О. В. Клітинська. – Київ, 2008. – 21 с.
12. Шмидзедр Дж. Эстетическая стоматология / Дж. Шмидзедр – М., 2004. – С. 158-159.

Васько А.А.

Ужгородский национальный университет

ЭФФЕКТИВНОСТЬ РЕМИНЕРАЛИЗИРУЮЩЕЙ ТЕРАПИИ ПРИ НАЧАЛЬНЫХ ФОРМАХ КАРИЕСА ПОСТОЯННЫХ ЗУБОВ У ЛИЦ МОЛОДОГО ВОЗРАСТА ПОСТОЯННО ПРОЖИВАЮЩИХ В УСЛОВИЯХ БИОГЕОДЕФИЦИТА ФТОРА И ЙОДА С ТОЧКИ ЗРЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ДИАГНОСТИКИ

Аннотация

Ранжирование методов диагностики кариеса за их эффективностью. Определение наиболее целесообразных методов лечения начального кариеса острого и хронического течения с точки зрения биологической целесообразности и минимальной инвазивности. Выбор оптимального, рационального и биологически целесообразного метода лечения начального кариеса острого и хронического течения у лиц, проживающих в эндемичной зоне с дефицитом фтора и йода в воде и продуктах питания. Эффективность реминерализующей терапии проведенной препаратом Bifluorid 12 (VOCO) в амбулаторных условиях. Эффективность препарата Remin pro (VOCO), который использовался в домашних условиях.

Ключевые слова: методы диагностики кариеса, детская стоматология, кариес, реминерализующая терапия, эффективность реминерализующей терапии.

Vasko A.A.

Uzhhorod National University

EFFICIENCY OF REMINERALIZING THERAPY DURING THE INITIAL FORMS OF CARIES OF PERMANENT TEETH IN YOUNG PEOPLE PERMANENTLY LIVING IN CONDITIONS OF BIOGEOCHEMICAL DEFICIENCY OF FLUORINE AND IODINE IN TERMS OF EFFECTIVE DIAGNOSIS

Summary

Ranking of caries diagnostic methods according to their efficiency is carried out. The most appropriate treatment of initial caries of acute and chronic course of disease in terms of biological feasibility and minimal invasiveness. The optimal, efficient and biologically appropriate treatment of initial caries of acute and chronic forms in individuals living in endemic area with fluorine and iodine deficiency in water and food is chosen. The effectiveness of the therapy by remineralizing drug Bifluorid 12 (VOCO) in community setting is studied. The effectiveness of the drug Remin pro (VOCO), used domiciliary is evaluated.

Keywords: methods of caries diagnostics, children's dentistry, caries, remineralization therapy, remineralization therapy effectiveness.